

Izšla vsak dan razen
nedelja in prazniki.
—
Izšel dnevnik vsakega
dana in nedelje.

PROSVETA

Uredništvo in upravljalni
prosveti
807 S. Lawrence Ave.
—
Office of Publication
807 South Lawrence Ave.
Telephone, Rockwell 0004.

LETO—YEAR XXI.

Cena lista
je \$6.00

Published at 807 S. Lawrence Ave., Chicago, Ill., under the Act of Congress of March 3, 1917.
No. 48 Appearance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of Oct. 3, 1917, authorized on June 14, 1918

Chicago, Ill., torek, 27. marca (March 27), 1928.

Subscription \$6.00
Yearly

STEV.—NUMBER 73

Ohiljski rudarji mora- jo iti pod milo nebo

Zvezni sodnik odredil, da mora 285 družin zapustiti kompanijska stanovanja 1. maja. Usoda drugih 296 družin se odloči ta teden. Sodnik je opral svoje roke z izjavo, da sta "obe stranki krivi." — Stavkar obšeljen in nevarno ranjen.

Columbus, O. — Zvezni sodnik Benson W. Hough je v soboto odločil v prid premogovniškim družbam v vzhodnem Ohiu in odredil, da mora 285 družin stavkujočih rudarjev zapustiti kompanijska stanovanja ter narediti prostor stavkokašom. Sodniška odredba se glasi, da morajo stavkarji izprazniti svoja stara stanovanja najkasneje do 1. maja t. l.

Pet premogovniških družb je zahtevalo izpraznitev stanovanj in sodnik je ugodil vsem; izjemo je naredil samo v enem slučaju, kjer premogovnik ne obratuje. Rudarska unija bo skušala zgraditi toliko lesenih barak prihodnji mesec, da se družine rudarjev lahko nastanijo v njih, kojih 1. maja pomečejo na cesto. Medtem pa je na vrsti še 296 rudarskih družin, ki morajo nanarediti prostor stavkokašom v kompanijskih hišah. Sodnik Hough odloči o usodi teh družin še ta teden. Družbe so zahtevale, da se te družine izženejo iz hiš še 13. januarja, toda rudarska unija je govedila, da je bil izgon odgođen do 1. aprila. Unija ponovno apelira, da se počaka z izgonom do toplejših dni.

Sodnik Hough je dejal, da sta "obe stranki krivi." Rudarji so krivi, ker "trdovratno vztrajajo pri jacksonvillski mesdni lestvici," lastniki premogovnikov so pa po mnenju sodnika ravno tako krivi, ker so odklonili konferenco z rudarji, potem ko so voditelji rudarske organizacije izjavili, da se pri volji pogajati se brez pridržkov.

Zadnji soboto je bil spopad med stavkokaši in piketi v Summersu v vzhodnem Ohiu. Neki stavkar je bil obšeljen in nevarno ranjen. Četa milicijarjev in zveznih deputetov je brž prišla na lice mesta in ustavila izgrede.

Demonstracije brezposelnih v Italiji

Množice delavcev korakajo po ulicah z obrnjenimi žepi in ironično vzklikajo: "Eviva il Duce!"

London, 26. marca. — Tukajšnji delavski "Daily Herald" je danes objavil privatno poročilo iz Italije, ki se glasi, da se dnevno ponavljajo demonstracije brezposelnih delavcev po vseh večjih mestih Italije.

Veliki izgredi so bili zadnji teden v Bologni. Velika množica delavcev je korakala po mestu. Delavci so imeli obrnjene prazne žepi in so ironično vzklikali "Živel duce (Mussolini)!"

Monarhisti napadli socialiste v Avstriji.

Dunaj, 26. marca. — Včeraj so bili krvavi izgredi v Feldkirchenu, ko so monarhisti napadli delavce na nekem socialističnem shodu. Prišlo je nekaj govornikov z Dunaja in monarhisti so jih hoteli izgnati iz mesta. V bitki, ki je sledila, je bilo 10 mož obšeljenih in mnogo drugih zabodenih z noži. Trindvajset ranjenec je bilo odpelanih v bolnišnico. Zupanu so razbili nos. Vojaštvo je naredilo mir.

Grožen samomor. Pittsburgh, Pa. — Anthony Wakara, star 45 let, je 24. t. m. skočil v korito stopljenega železa v topilnici Homestead. Vse, kar so izveкли iz tekoče mase kovine, je bilo par drobcev kosti.

Kakšni luči vidi tajnik dela delavski položaj

Njemu se zdi, da je dežela nepotrebno vznemirjena zaradi brezposelnosti.

Washington, D. C. — Delavski tajnik Davis, govorec skozi Francis I. Jonesa, predstojnika zvezne brezplačne posredovalnice za delo, izjavlja, da brezposelnost ni tako velika in tako strašna, kot se prikazuje.

Mesečno poročilo za marec pravi, da je bila dežela po nepotrebnem vznemirjena zaradi pretiranih poročil o položaju brezposelnosti. O tem ni govora, da je bila in da še postoji brezposelnost. Resnica je, da je vedno večja ali manjša brezposelnost ne glede na to, kako procvitajoča je dežela. Ekonomičari, ki so priznani kot avtoritete, cenijo, da je vedno milijon delavcev brez dela, tudi ob najbolj procvitajočih časih. Nekateri so brez dela prostovoljno, drugi pa neprostovoljno.

Poročilo dalje argumentira, da je bila produkcija v mesecih novembra in decembra večja kot konzum. Od tega časa konzum zopet narašča. To napoveduje fakt, ker se število brezposelnih znižuje.

Jones je voseno previden glede bližnje bodočnosti v tekstilni industriji. On prizna, da se v čevljariki industriji ne dela s polno paro.

Jones nato pravi, da je masna produkcija v nekaterih glavnih industrijah povzročila, da se potrebuje manj delavcev kot pred pet leti. "Ampak kljub temu se na horizontu jaani," meni Jones, "in izgled na zaposlenost daje pogum."

Nova debata v zbornici radi Nikaragve

Vprašanje, če bodo imeli vsi delavci svobodo pod ameriško kontrolo, ni dobilo odgovora.

Washington, D. C. — V soboto je bila nova ostra debata v kongresu glede ameriške intervencije v Nikaragvi. Topot so se pograbili v poslanski zbornici.

Kongresnik La Guardia iz New Yorka je sugestiral, da bi bilo boljše, če bi bila ameriška kontrola volitev v Nikaragvi civilna namesto vojaška. Ako že mora biti kontrola, naj grede civilni uradniki tja, pomorščaki pa naj gredo domov, je zahteval La Guardia.

Kongresnik Updike, republikanec iz Indiane in starogardist, je odgovoril: "To bi bil samomor civilistov. Naše vojaštvo je tam in ostane, dokler se ne izvrše volitve."

"Ali bi gentleman iz Indiane hotel poslati vojaštvo v Indiano, da nadzoruje volitve v Indiano?" je vprašal La Guardia.

"Da, če bi bilo potrebno. Ali bi gentleman iz New Yorka moral raje videti italijanske ali angleške marinarje v Nikaragvi kakor ameriške?"

"Ameriško ljudstvo nima intereso v Nikaragvi."

McKeller iz Oklahome je vprašal, če bo pod ameriško vojaško kontrolo za jamčena volilna svoboda tudi nikaragvijskim vetašem. Ali bo mogel general Sandino voliti, kakšno prilikošnost ima Sandino za oddajo svojega glasu vprčo 3000 ameriških mornariških pešcev v Nikaragvi. Kakšne volitve bodo to, če bodo ameli voliti samo pristali onega kandidata, ki je protežiranec ameriške vlade.

Na to vprašanje ni bilo odgovora.

Stavka urednikov v Vilni. Varšava, 26. marca. — Uredniki vseh listov v Vilni so zastavljali vedno neznosno vojaško cenzuro. Listi pa kljub temu izhajajo — prazni, razen oglasov.

ROCKEFELLER, SCHWAB STA ODGOVORNA

Začela sta s bojem proti organiziranim rudarjem še pred štirimi leti.

Washington, D. C. — Van A. Bittner, glavni zastopnik rudarske organizacije United Mine Workers na severozapadnem premogovnem polju v Zapadni Virginiji, je izpovedal pred odsekom za mednarodno trgovino, da sta John D. Rockefeller in Schwab odgovorna za boj proti rudarjem akoni zadnja štiri leta. Njegova izpoved je učinkovala na senatorja, da bodo bolj natančno izprašali Rockefellerja in Schwaba, ko ta premogovniška barona prideja k zaslišanju pred senatni odsek.

Bittner je razložil, kako se je napravila mesdna pogodba med rudarsko organizacijo in podjetniško organizacijo za severno premogovo polje Zapadne Virginije v letu 1917, ko je bilo to polje organizirano. Razložil je tudi podrobnosti stavke leta 1919, ko je potekla mesdna pogodba in so rudarji zahtevali povznanje mezde. Predsednik Wilson je vzpostavil zopet oblast kurivnega ravnatelja, rekoč, da je pogodba še vedno v veljavi. Mezda je bila povznanja za 14 odstotkov in rudarji so se vrnili na delo.

V letu 1921 so rudarji zastavljali, ko so premogovniški podjetniki zagrozili z znižanjem mezde. Leta 1924 sta dva skupni podjetnikov sklenili pogodbo z rudarsko organizacijo, ki je bila obvezna do dne 1. aprila leta 1927. Ena pogodba je bila podpisana v Baltimorju, druga pa v New Yorku. Bili sta garancija proti stavki in isporu.

Prvi je podpisal pogodbo C. H. Tarleton, glavni ravnatelj Consolidated Coal kompanije. Bittner je razložil, da gospodari čez to kompanijo Rockefeller, katerega osebni zastopnik Geo. Anderson je podpredsednik kompanije. Ta kompanija obratuje premogovnike v južnem in severnem delu Zapadne Virginije in v državah Kentucky, Pennsylvania, Maryland in Colorado. Bittner je imenoval še druge premogovniške podjetnike, ki obratujejo premogovnike v severnih in južnih državah.

Bittner je naglašal: "Hočemo vam dokazati, da ti gentlemani delajo konkurenco sami med seboj, denar pa jemljejo rudarjem iz žepa."

Chas. Schwab je bil prvi velik podjetnik, ki je kršil pogodbo v severnem delu Zapadne Virginije, daširavno je po vseh Zdrženih državah obdržal govoranco, da ni imel še nikdar skritosti s svojimi uslužbenci, je naglašal Bittner.

Schwab je gospodar čez Bethlehem Mines korporacijo, ki proučira premog edino za Bethlehem Steel korporacijo. Senator Wheeler je dognal fakt, da Schwab ni imel najmanjšega vzroka za prelom pogodbe leta 1924, takoj nekaj mesecev kasneje, ko je bila podpisana. On ni konkuriral na trgu s premogom, jeklarska industrija se je pa nahajala v dobrih razmerah. Bittner je dalje razložil, kako je Schwab dal nalepti pri svojih premogovnikih naznanila, da bodo vsi premogovniki zaprti, v katerih je dnevna mezda \$7.26 in ostanejo zaprti, dokler se mezda ne zniža. Rudarji so njegovo ponudbo odklonili in Schwab jih je dal postaviti iz kompanijskih stanovanj z družinami vred na cesto. To se je zgodilo v okraju Fremont, kakšnih šestdeset milj prof od premogovnikov v okraju Presto, v katerem niso bili rudarji nikdar organizirani in kjer so rudarjem plačevali \$4.60 na dan.

Zastopniki rudarjev so privatno postavili v pravo luč tudi hi-

Preiskava glede oljnega škandala gre h koncu

Senator Nye naznanja, da pride presenečenje ob zaključku preiskave.

Washington, D. C. — Teapotdomski oljni škandal, ki razburja Ameriko že sedem let, se nahaja pred novo eksplozijo — ako se je zanesel na izjavo senatorja Geralda Nyeja, predsednika preiskovalnega odseka.

Nye je naznanil v nedeljo v nekem intervjuju, da bo preiskava kmalu zaključena, a predno pride konec — bo javnost presenečena. Senator Nye ni hotel govoriti o kakih detaljih, rekel pa je, da ne bo več nobenega javnega zaslišanja, dokler ne bodo analizirana vsa poročila, ki so jih pripravili zvedenci. Nato bo imel preiskovalni odsek ekskutivno sejo in potem pride napovedano presenečenje.

Znano je toliko, da so preiskovalci, ki stikajo za Sinclairjevim libertindom, na delu v Sulivani, Ind., kjer je Will Hays doma. Hays, bivši predsednik orednjega odbora republikanske stranke, je priznal, da je vzel od Sinclairja vsoto \$260,000 v bonlih. Drugi preiskovalci vohajo za banalnimi vlogami pokojnega Fred W. Uphama iz Chicaga, ki je bil blagajnik orednjega odbora republikanske stranke za časa Hardingove predsedniške kampanje. Spet drugi preiskujejo imetje in razdenarne transakcije pokojnega predsednika Hardinga ter delniške špekulacije rasilnih bivših članov Hardingovega kabineta.

Najnovejšje poročilo se glasi, da je bilvi vojni tajnik Weeks tudi vzel \$5000 v Sinclairjevih bonlih.

Prihodnji teden se otvori ponovna sodniška obravnava proti oljnomu baronu Sinclairju. Prva obravnava je skrajšala zadnji jesen, ko so odkrili, da je hotel Sinclair s pomočjo privatnega detektiva Burnsa doseči poroto v svrhu podkupovanja.

BITKA NA ULICI.

Krogla iz revolverja je ubila butlegerja.

Chicago. — Vojna med tekmujočimi butlegarskimi sindikati se nadaljuje. V nedeljo sta se spoprijela Max McComb in Robert Rosenberg pred poslopijem na 1023 W. Madison st. Sprva sta se tolkla s pestmi, a posneje sta potegnla revolverje in pričela streljati eden na drugega. V bitki je bil ranjen McComb, ki je par ur pozneje umrl v okrajni bolnici. Rosenberg je pa po dejajni pobegnil neznan kam. — Med njima je obstojalo že staro sovraštvo, ki se je končalo z umorom.

Embargo na letala v Mehiko odpravljen.

Washington, D. C. — Državni department je odpravil embargo na ameriška letala za Mehiko. Mehikiški vladi je spet dovoljeno, da lahko uvaža iz Zdrženih držav aeroplane kolikor hoče. Za časa embarga je smela mehiška vlada kupovati ameriška letala le s posebnim dovoljenjem.

Zračna pošta v Mehiki.

Mexico City, 26. marca. — Mehikiška vlada naznanja, da odpre obširen poštni promet v zraku v začetku aprila. Vsa večja mehiška mesta bodo imela redno zračno pošto. Poštnina bo niska; za pisma bo treba plačati samo en cent več kot za navadno pošto v mejah Mehike. Poštna letala bodo nosila tudi paketno pošto.

navičino guvernerja Fisherja, ki je predlagal premogovno konferenco šele po tem, ko je poskušal in se poslužil vseh sredstev, da razbiže rudarsko organizacijo v zadnjem letu.

SENATOR WALSH POSTAJA KON- SERVATIVEN

Udarila sta skupaj s senatorjem Nyejem, ki vtraja pri tem, da se pogleda v vse količine oljnega škandala.

Washington, D. C. — Senator Walsh iz Montane, ki je vodil pri preiskavi teapotdomskega oljnega škandala prvo besedo, in ki se je pokazal skrajno previdnim pri zastavljanju takih vprašanj, ki spravijo zakladniškega tajnika Melona v zadrego, se je odprto razdvojil s senatorjem Nyejem, ki predseduje senatnemu odseku za javna zemljišča. Nye ne vidi prav nobenih varikov, da bi prijelam relikvije Hardingove administracije s glacerokavikami in je naznanil, da bo komitej dognal, ako so katere obveznice priromale tudi do pokojnega predsednika Hardinga. Walsh je oblašoval njegovo izjavo.

Neaprazum med Nyejem in Walshom postoji tudi v tem, da prihaja v diskusijo o oljnem škandalu tudi ime guvernerja Al Smitha. Na Nyeja je vplivala trditve senatorja Robinsona, klavovskega političarja, da je guverner Smith imenoval Sinclairja v newyorško dirkališčno komisijo, ker je Sinclair pripeval v kampanji sklad za izvolitev Smitha. Walsh ni rekel, da ni res, kar se trdi, in ni izjavil, da je Smith naj-nikar ne zasliči, ampak je rekel: "Posamič je se lo narodno da se obelajo na javni svon načrti odseka ali kaj pomembni člani odseka-mišlje, da ima odsek v načrtu, ravno tako to ne, kar se naj ne dovoli na javno informacijo, dotikajoče se reputacije brez cene, dokler ni stvar dognana s ispravevanjem tako daleč, da pride potrdilo fakte o dogodku."

Nyejev odgovor proti Walshovu gospodarjenju in ispravevanju prihaja deloma od tod, ker je Walsh prišel postajati konservativen, odkar je postal predsedniški kandidat.

Zelo pozorno se opazuje fakt, da vodi Walshovo kampanjo W. G. M. McAdoo, ki je prejel \$100,000 od Dohenyja, ki je eden izmed oljnih zarotnikov.

Papež ne more pomagati Tirolcem!

Dunaj, 26. marca. — Dunajski klerikalni listi poročajo, da je papež Pij informiral avstrijskega kardinala Piffa, da mu je zelo žal, ker ne more pomagati tirolskim Nemcem. Papež pravi, da je brez moči, kajti onkraj meje čerkvijo in državo v Italiji se niso nič spremenili. Fašisti so sicer storili dosti dobrega za vero, obenem pa zlorabljajo vero v svoje politične svrhe — in papež ne more tega preprečiti.

Avti ubili 26,618 oseb v letu 1927.

Washington, D. C. — Po najnovejšem neoficijelnem poročilu so avtomobili ubili 26,618 in telesno poškodovali 798,700 oseb v Zdrženih državah v letu 1927. Materijalna škoda vsled razbitih avtov znaša \$672,097,000.

Povodenj v Californiji.

San Francisco, Cal. — Štiri californijske reke Truckee, Sacramento, American in Pajaro so vsled hudih nalivov prestopile svoje bregove in napravile veliko škodo v okoliških dolinah. Ceste in ulice v mestu Reno so pod vodo, ki je globoka 5 čevljev.

Gospodar ustrelli stanovalca.

Chicago, Ill. — Aaron Nelson je v nedeljo v prepiru ustrellil Joseph Pereza, ki je stanoval v Nelsonovi hiši. Prepir je pričel radi stanarine.

Vesti s stavkovnega premogovnega polja

Stirje stavkokaši zapustili premogovnik. — Trideset rudarjev aretiranih. — Sedem sto stavkarjev na piketiranju. — Šest rudarjev obsojenih v zapor.

Pittsburgh, Pa. — Stirje stavkokaši, ki so stavkokašili v premogovniku Harwick Coal kompanije, je dalo slovo stavkokaštvu, ko je piketiralo 74 stavkujočih rudarjev. Piketi so ajutraj in popoldne priporočali stavkokašem, naj opuste stavkokaštvo in se pridružijo stavkarjem.

Trideset piketov je bilo aretiranih pri premogovniku Gilmoru in Gillespieju. Na stavkovni straži je bilo 700 stavkujočih rudarjev. Mirovni sodnik Thomas Reese v Canonsburgu je pustil pikete na prosto. Potnajat piketov je bilo aretiranih pri Harmarvillu. Pričakuje se, da jih mirovni sodnik v Sharpeburgu oprosti, ko pride do obravnave. Odkar so bili piketi aretirani, prihaja vedno večje število rudarjev na stavkovno stražo.

Washington, Pa. — Šest stavkujočih rudarjev in Californije ni moglo plačati pajage davka, ker nimajo denarja, da bi sebi in svojem kupili jedla. Mirovni sodnik J. D. Hornbake je vsakemu teh rudarjev prisodil pet dolarjev denarne globe. Rudarji so izjavili, da nimajo denarja niti za nakup hrane, kaj šele za denarno globo. Vse imajo še dalj časa. Sodnik je na to izpremenil denarno globo v trideset dnevni zapor. Ti rudarji so Frank Jario, star 46, Fred Simpson, star 38, Adolph Faliva, star 34, Harry McCullum, star 35, John Matner, star 49, in Paul Sprinkle, star 46 let. Odšli so takoj v zapor.

Dillonvale, O. — Šest in dvajset stavkujočih rudarjev je bilo aretiranih dne 20. marca, kar so bili na stavkovni straži pri premogovniku pri St. Clairvillu, daširavno je sodniška prepoved preprečevala piketiranje. Zvezni komisar za okraj Jefferson je izpustil štiri pikete, osem drugih je pa pridržal v okrajni ječi.

Ko je komisar trinajst drugim piketom povedal, da so prestali, ako dajo osebno poročilo, so izjavili, da naj bo drugih osem piketov izpustljenih, če ne, pa gredo s njimi v ječo. Komisar je njih ponudbo odklonil in le osem jih je moralo oditi v zapor.

Stavkujoči rudarji izjavljajo, da bodo hodili na stavkovno stražo, dokler ne bo delo v premogovnikih ustavljeno.

Nova "monstrska afeta" eksplozivna.

Belgrad, 26. marca. — Jugoslavija je dovolila prevoz italijanskih eksplozivov, ko se je prepričala, da so trgovskega značaja in namenjene v Rumunijo. Eksplozive, naložene v 23 vagonih, so bile zadržane v Subotici na jugoslovansko - ogrski meji pod vtisom, da so bile morda poslane na Ogrsko.

Niska mezda, žentiev-samomor.

Chicago. — Alfred Wagner, star 29 let, 734 Barry ave., prejema samo \$25 tedenske plače. Pred šestimi tedni se je oženil. V nedeljo popoldne je povedal po telefonu svojemu bratu, da ima premalo plače, da bi mogel izhajati z ženo, zato se hoče ubiti. Brat je brž hitel k njemu in ga našel ležečega na tleh s dvema kroglica v prsih. Zdravniki pravijo, da morda okreva.

Truplo najdeno v reki.

Springfield, Ill. — Truplo neznanega moškega je bilo 26. t. m. najdeno v reki Sangamon. Roke je imele zvezane s močno žico. — Policija je mnenja, da je bil storjen umor.

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Cene oglasov po dogovoru. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnina: Zedinjene države (izven Chicago) \$6,00 na leto, \$3,00 za pol leta; Chicago in Cicero \$7,50 na leto, \$3,75 za pol leta, in za inostranstvo \$9,00.

Naslov za vse, kar ima stik s listom:

"PROSVETA"

2657-59 So. Lawrence Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"

Organ of the Slovene National Benefit Society.

Owned by the Slovene National Benefit Society.

Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$6,00 per year; Chicago \$7,50, and foreign countries \$9,00 per year.

MEMBER OF THE FEDERATED PRESS

133

Datum v oglepju n. pr. (Feb. 25-1928) poleg vašega imena na naslovu pomeni, da vam je s tem dnevom potekla naročnina. Poslovite se pravčasno, da se vam ne ustavi list.

NAJBOLJŠI ZAVEZNIK PREMGOVNIŠKIH PODJETNIKOV.

Delavska solidarnost napravi lahko tega najboljšega zaveznika premgovnih baronov brezmočnim.

Napoleon Prvi je ob neki priliki dejal: "Vojaki marširajo na svojih želodec." S tem je Napoleon hotel reči, da vojaki v vojnem času potrebujejo hrane, da zmagojejo. Sestranci in gladi vojaki niso sposobni za vojakovanje.

Zdaj divja vojna tudi na centralnem konkurenčnem polju mehkega premoga. To je industrijska vojna med premgovniškimi baroni in rudarji. V tej vojni se ne ališki pokanje velike Berthe, iz eroplanov ne mečejo bomb, pa tudi oklopni vozovi s strobnicami se ne krečejo po bojnih poljanah. V tej vojni se ne preliva kri kot na bojnih poljanah v zadnji svetovni vojni.

Bojne metode premgovnih baronov so druge. Tu napada "železna in premgovna" policija, ki je privatna naprava, in z oblastveno sankcijo preganja rudarje in njih svoje. Včasih se državna policija pošlji bomb, ki povzročajo selze, in količkov. Tu so sodnijske prepovedi, ki omejujejo zborovanja in piketiranja rudarjev. Vrh tega se baroni poslužujejo zaveznika, ki je močnejši in silnejši, kot vsa ta našta sredstva. Ta zaveznik je lakota — sestrancanje rudarjev, njih žen in otrok.

Količki "železne in premgovne" policije ne bodo poglali rudarjev nazaj na delo v premgovnike. Tudi sodnijske prepovedi ne bodo producirale premoga. Vse to je premgovniški podjetnikom dobro znano. Zato veliko upajo od svojega zaveznika — glada. Nanj se zanašajo. O njem sijo, da primora rudarje, da se vrnejo v premgovnike in se na milost in nemilost izroče premgovniškemu podjetniku. Oni računajo z dejstvom, da pride dan, ko bo na tisoče rudarskih otrok prosilo svoje očete kruha, pa ga ne bo. Tedaj se bodo očete usmili svojih gladnih otrok in bodo sprejeli pogoje, ki jih bodo diktirali premgovniški podjetniki.

Iz tega sledi, da živež pomaga rudarjem izvojevati zmago. Ali živež se ne dobi zastoni. Placati ga je treba z denarjem. Ako rudarji nimajo denarja, ga ne morejo kupiti, pa magari če so skladišča in prodajalne zvrhane z živežem. Denarja pa rudarji nimajo. Stavka po nekod traja najmanj že dvanaesti mesec, drugje pa še dalj, posebno v onih naselbinah, v katerih sta Mellonova in Rockefellerjeva kompanija pričeli najprvo z ofenzivo, da se priprčata, da se njima ne bo zgodilo ničesar na sodiščih, ker sta prelomili pogodbo, ki sta jo sklenili z rudarji. Glavna ofenziva je pričela z dnem 1. aprila lanskega leta, ko so bili premgovniški podjetniki prepričani, da je prišel zanjo izredno ugoden čas.

Stavka je zadela tudi veliko članov S. N. P. J. Ti bratje S. N. P. J. so postali brez zaslužka, ker je bila to volja premgovniških baronov.

Zdaj je čas, da članstvo S. N. P. J. pokaže, da se nosi bratstva le na jeziku, ampak se zaveda svoje dolžnosti, kadar se del bratov, ki so člani enoliste bratske podporne organizacije nahaja v sili in potrebi.

Bratje in sestre S. N. P. J. Ko čitate te vrstice in pridete na prihodnjo sejo svojega društva, tedaj sezite v svoj žep in izročite društvu tajniku majhen dar z besedami, da je za stavkujoče brate, njih žene in otroke in se naj pošlje glavnemu predsedniku Vincent Calkarju, da ga on razdeli med zaupnike na stavkovnem polju, ki ga zopet razdele med one, ki so podpore najbolj potrebni.

Bratje in sestre! Ne zadovoljite se s tem, da sami darujete. Vzemite klobuk v roke in stopite okoli bratov in sester in razložite jim, kako so rudarji potrebni podpore in da je od podpore odvisna nji zmaga.

Kadar bo stavke konec, takrat bomo lahko rekli člani S. N. P. J., da smo storili vse, kar je bilo v naših močeh, da rudarji ne podležejo in se na milost in nemilost izroče premgovniškemu baronom.

Zdaj je čas, da pokažemo, da smo bratje in sestre, vsi za vsakega, vsak pa za vse, kadar nastane potreba.

VESTI IZ NASELBIN

Tekuške farme.

Port Arthur, Tex. — Kakor se vidi iz farmerskih dopisov v Prosveti, se farmerji veliko bolj povoljno izražajo, kot industrijski delavci. Vidi se lahko, da farmerji bolj brez skrbi živijo. Farmerja ne skrbi depresija v industriji in ne stavka. Res je, kadar se v industriji dobro dela, pa ima tudi farmer boljše čase.

Kako gre delavcu dandanes? Stavke povsod, plače manjšajo po vsej Ameriki, življenjske potrebe so vedno visoke, kot so bile, stanovanja so še vedno draga, da je delavcu težko izhajati s družino.

Kakor sem v svojem zadnjem dopisu omenil, so dali tukaj v Port Arthurju neprostovoljne politične pred novim letom čez 2000 delavcem, brez vsake obljube, kdaj nas bodo nazaj na delo vzel. Do danes jih še ni ne jemljejo nazaj, temveč jih še odpuljajo. Nekaj nas je šlo delat k oljnim cevem, ki so jih pokladali iz oljnih polj na rafinerijo. Črta oljnih cevi je dolga nekaj nad dvesto milj; izgotovili so jo preje kot v dveh mesecih. Tukaj se zopet vidi, koliko je masinerija napredovala in odjedla delo navadnim delavcem. Pred nekaj leti bi tako daljava cevi vzela najmanj od osem do deset mesecev dela.

Kakor vidim iz farmerskih dopisov, vsak vabi na farme, vsak hvali svoj kraj, vsak ima nekoliko različne ideje o farmeriji. Meni je tukaj v Texasu znana farmerija. V snem smo vsi enaki, namreč kar se tiče mlekarstva, kokašereje in vrta. — Kdor zasleduje moje dopise, lahko vsak vidi, da sem pisal, da bo farmer težko izhajal, ako ne bo molzel krav, imel kokoši in vrta, vsaj za domačo potrebo, potem pridejo šele glavni poljaki prideki, katerih je v Texasu na izbiro. Mislim, da se to nanaša na največ držav, ker vidim, da vsak farmer piše, da ima največ dobička od molzne živine.

Rojak I. H. Glencoe, O., piše, da se je peljal skozi Texas. Meni se prav zdi, da vsak pada v javnost svoje mnenje, posebno če je takšna stvar, da zanima naše ljudstvo. On nekoliko opisuje vzhodno - severni Texas. Srednje-južnega ali južnega Texasa pa ni ne omenja. Piše, da so farmerji tako raztreseni, da bi mu vzelo ves dan, če bi hotel obkati štiri farmerje. Po mojem mnenju so to veliki ranji, kjer se ukvarjajo s klavno živino in pridelujejo samo krmo za živino.

Tudi jaz ne svetujem nikomur se naseljevati v take kraje, in sicer iz razloga, ker alovenski delavci nismo dosti finančno podkovani. Ima pa Texas jako veliko dobre zemlje v obljudenih krajih, ki je jako prikladna za naseljevanje. Ima dobro vodo, dosti dežja in ugodno podnebje. Tukaj je veliko bolj prikladno kakor pa v severnih državah. Hlde ni treba delati tako gorke, kakor na severu; hlev za živino se naredi mnogo cenejši; sploh se pa živina tukaj pase celo leto, da je ni treba krmiti pet mesecev na leto.

Dopisnik tudi piše, da je tu huda vročina in da se je težko privaditi. Drugo ne bom ugovarjal, nego to, da poznam dosti ljudi, ki pridejo iz severnih držav in se jezijo čez Texas, ampak nazaj v severne države pa ne gredo, to pa največ radi tega, ker jim tukajšnje podnebje uga. Kar se vročine tiče, vsak lahko sam izprevidi, ako zasleduje statistiko, v katerih državah umrje več ljudi od sončarice. Sem tukaj v Texasu že 13 let, pa ne vem za noben slučaj, da bi kdo umrl od vročine.

Res je, da so nekatere farme v Texasu prevelike in jih posamezniku ni mogoče pravilno obdelovati. Ampak to so stari farmerji, domačini. Kot sem že v svojih dopisih omenil, se ti ljudje ne zmenijo za noben napredek, pa najbo v farmerstvu, industriji ali politiki. Neki dopisnik iz Texasa jih omenja, da so tako starodavni tukaj, da se zdaj orjejo z volmi. To je res, ker sem jih tudi sam videl. — Ampak Texas ima jako obljubeno in lepe kraje, ima pa tudi pustinja in kraje, ki niso za dru-

go kakor za pašnike, za govejo živino in ovčereje.

Dopisnik iz Glencoe, O., omenja, da kdor želi iti na turo, mu ne bo žal, ako gre skozi Texas. Sveda, moral bi se voziti mešec, predno bi videl vsaj nekaj te države. — Texas je največja država v Združenih državah; meri 265.896 štirajskih milj. — Zatorej moramo Texas ogledati po okrajih. Teh okrajev ima država Texas 257. Ima okraje, kjer pade dežja od 2 do 45 palcev na leto. 163 okrajev ima farmerje izvedence, ki so v vsakem oziru farmerjem brezplačno na razpolago. Država Texas ima tudi enega izmed največjih agrikulturnih kolegijs, kateri je vsakemu na razpolago z izkušnjami in nasveti. Torej ima vsak farmer veliko izbiro in priloznost, kateri se v Texasu naseli.

Letos bo imelo mesto Houston, Tex., akoravno še mlado mesto, ki je pred dvanaestimi leti štelo komaj 80 tisoč prebivalcev, demokratično konvencijo, za katero so se potegovala mesta kot so San Francisco, — New Orleans in St. Louis. Jaz ne omenjam to radi tega, da bi čitatelji mislili, da imamo delavci ali farmerji kakšen dobiček od tega, ampak le toliko, da se vidi, da je Texas napredujoča država. Kakor je v enem oziru, tako je tudi v drugem.

Prilika je nanesla, da sem videl farmerje, ki se bavijo z zelenjavo okrog Houstona. Imajo tlakovane ceste, zelenjavo vozijo v Houston, kjer jo drago prodajajo. Drugi se zopet bavijo z mlekarstvom; s truki vozijo mleko v mesto po dvakrat na dan. Videl sem truck z mlekom 35 milj od mesta Houston, ki je pobiral mleko od farmerjev. Farmerji, ki so bolj oddaljeni in se bavijo z zelenjavo, jo pa pošiljajo na severne trge, kjer dobijo dobre cene zanjo. Sveda morajo biti ti farmerji združeni, da pošiljajo cele železniške voze.

Naj še omenim dopis rojaka Joe Slemenca iz Willarda, Wis., v Prosveti št. 37. Vsak, kdor se zanima za farme, je gotovo bral njegov dopis, s katerim se jaz popolnoma strinjam. Ako bi S. N. P. J. pomagala svojim članom na farme, bi bilo to jako praktično. Ako se kupi velik kos zemlje skupaj, se jo dobi veliko ceneje, kakor če se jo kupi po malih kosih. Zemljo od dva do tri tisoč akrov skupaj bi se lahko kupilo še enkrat cenejši, kot pa po kosih od 40 do 80 akrov. Ko bi se enkrat prepričali, da je dovolj članov pripravljenih iti na farme, potem bi lahko poslali tja izvedence, ki bi zemljo pregledali; kakšna je voda, podnebje, kakšni so zdravstveni pogoji, kakšen je trg za pridelke itd. S tem bi bilo slovenskemu delavcu dosti pomagano. O tem bi se dalo še mnogo pisati in misliti.

Pozdrav vsem čitateljem!
Gus Kunover,
116 Thomas Blvd.

Uspešna dramska prireditvev.

Milwaukee, Wis. — Prireditvev dramskega odseka društva "Lilija," ki se je vršila 11. marca, je za nami. Uspeh je bil v vseh ozirih tako velik, da se čutimo dolžnim, izraziti zahvalo vsem udeležencem in obenem izpregovoriti par besed v splošnem in se zahvaliti vsem, ki so sodelovali na kakršenkoli način pri prireditvi.

Odkrito povedano, dramski odsek društva "Lilija" si sam ni bil avest, da poseduje tako privlačno silo v naselbinah. Navzlic postu, slabim časom in enostavnemu preziranju od gotovih "funkcionarjev," ki vedno kriče v svet, da so le oni edini, ki vodijo milvausko slovensko kolonijo in da le za njimi vse drvi, je bila udeležba velikanaka.

Se popoldanskemu programu je prisostvovalo nenavadno veliko število občinstva. Videti je bilo tudi take skupine zastopane, ki jih je omenjeni odsek doslej pogrešal. Društvo Venera št. 192 SNPJ in sestre Slovenije št. 9 JPZS iz West Allisa. Hvala vam! Dramatični odsek društva "Lilija" si vas je dobro zabeležil. Potem, društvi št. 65 KSKJ in "Lilija" sta bila številno zastopana in precejšnje število posameznih skupin in posameznih rojakov in rojakin.

Pri popoldanskem programu so sodelovali: "Naprej," "Danica," "Planinska roža," "Zarja," "Ljubljanski orkester" (Anna Razborsnik John Kutner in John Tesovnik), sama nežna mladina in tudi mlada pevka Tillie Kinn.

Na tem mestu izrekamo zahvalo vsem gorinavednim. Pevskim društvom: "Danica" in "Zarja," ki se vedno in povsod odlikujeta s točno udeležbo in sta bili tudi ob tej priliki točno na mestu, za kar jima gre dvojna zahvala.

Pravtako se zahvaljujemo tudi starem nadopolne mladine, ki so ji dovolili sodelovanje pri tej naši prireditvi.

K večerni predstavi "Poslednji moj," je tudi prišlo vse, "kur leze ino gre," kar tako poživlja joče in blagodejno vpliva na tiste, ki se 3rtvujejo in udeležujejo pri dramati. Opetovano odkrito povemo, da smo se lotili igre "Poslednji moj" z nekakšnim razdvojenim in dvoumnim razpoloženjem. Vedeli smo namreč, da dandanes pisana beseda močno vpliva vespovsod. In mi, prezirani in povrh šaloigre obsojeni na smrt! A molčali smo in tiho delali ter na tihiem gojili upanje, da morda le ni res vse tako. Udeležba, kakršna smo imeli, nam daje poguma, da glasno povemo, kar smo prej samo tiho upali. To je, da ljudstvo v splošnem ne pozna in ne pripozna nikakršnega enostranskega vodstva v naselbinah, pač pa prilepno in ljubi vsakovratne igre, polne petje, pa naj to vzdržujejo in gojijo ti ali oni. Vsi so vredni enakega priznanja in plačila, kar je tudi popolnoma prav in na mestu. Veliko ulogo igra dandanes pri takozvanem "vodstvu" reklama, vztrajnost in delavnost prirediteljev. Čimvečja reklama in delavnost, temvečja udeležba.

Končno se še enkrat najtopleje zahvaljujemo vsem posetnikom za tako številno udeležbo, katara je prillila dramatičnemu odseku društva "Lilija" močnejšega navdušenja za bodoče prireditve. Prav gotovo bo skrbel, da spravi na oder vedno kaj novega, zabavnega, poučljivega, zanimivega in tudi popolnejšega.

Vsem tistim pa, ki se kopljejo v zaslepljeni samoljubnosti, želimo, da spregledajo in nas končno pripoznajo, da smo upoštevani vredni sodelavci na prosvetnem in izobraževalnem polju!

Za dramski odsek "Lilija" —
Valentin Medle, predsednik;
Joseph Matoh, režiser.

U obranu inostranih radnika.

Niti jedan od inostranih naroda useljenih v ovu zemlju — izuzev stanovitov stupnja Italijane — nisu bili u tolikoj mjeri iskrabljeni, elostavljeni i prezreni, koliko narodi iz Balkana. Ma da su obavljali najopasnije i upravu neopisivo teške poslove u temeljnoj industriji, sve to nije doprinjelo da ih se uvažava i prizna kao temeljnog čimbenika u isgradnji bogatstva ove zemlje. Nije im se, niti im se danas daje zaslužno i dužno poštovanje za taj njihov krvavi i mukotrpni rad, već naprotiv, smatralo ih se i smatra se ih još danas kao nepristupačan i nepoštolan element.

Dok je procvat industrije isključivo žive radne snage, pripadajući se useljivanje radnog naroda iz tih krajeva, pa također i iz drugih zemalja, na čim je razvoj te industrije, ili bolje rečeno: kada je uvajanje u proizvodnju sve to usavršenje masinerije činilo živu radnu snagu manje potrebnom, bacile se vladajuće sile na posao, da najprije smanje kvotu useljivanja i pripuste na ovu stranu oceana samo one i onakve radnike, koje se još u datim prilikama može i dade iskoristiti.

Sa usvajanjem kvotnog zakona bili su najveće pogodjeni narodi iz Balkana, i to zato, što je u njihovoj vrstu rada masinerija najduže doprirela i učinila ih gotovo ne potrebnima.

Sve one pripovetke, da je balkanskim narodima kvota useljivanja uvedena na nitičnu zbog neke zaslosti, inferiornosti ili ekonomski kriminalu, jeste u očima stvarnih činjenica puko i besmisleno naklapanje. Budući pako proces useljivanja masinerije nije prestao, već se naprotiv sve u većoj festini i opsegu donosice ubrzava, tako da već jedan veliki dio radnika koji se ovdje nalaze bivaju suvišni — izlišni. Neprestano isbećivanje žive radne snage u industriju na jednoj strani, pomnožavanje pomoću moderne masine kvantitet produkcije na drugoj, dovodja društveni život u takav položaj, da je besposlica ili kriza ne samo kronična, već stalna i ne uklanja polja. Život radništva u ovakvoj situaciji biva sve očajniji i ne smotljiviji, koji bi jednog dana mogao radništvo dojerati do vrlo desperatnih akcija.

Sile pakto, koje posjeduju društveno bogatstvo u svojim rukama, u me-

sto da riješavaju taj problem na povjeka dostojan način, namjeravaju poduzeti "short cut" i riješiti taj problem na ovaj način, da radništvo, koje je očajnjalo krv i živote svoje u nagomilavanju tog bogatstva — jednostavno pretjeravaju i proganjaju kao nijemu stoku.

Da je tome tako, i da se ide za time, kako bi se broj radnika — ne pitajući koje su narodnosti i kolike se godine u ovoj zemlji nalaze — što više smanjilo, proredilo i predložilo, uvjeriti će se svaki onaj, koji se dovoljkom osjeća, ako zavisi u zakonake predloge stanovitijskih kongresmana i senatora, kao što je primjerice: "Johnson-Shartridge Bill. Title — Registration of Aliens." Zatim "Anaswell Bill." Onda Sosnowski's "Voluntary Registration Bill," i još nekakav drugi "bill," koji mora preći kroz stanovite formalnosti prije nego se može publizirati.

Ma da se ovi predlozi ili "bill-ovi" po svojoj formi razlikuju, to ipak u biti sadržava ili osnovna tendencija ostaje im ista, naime: a) registracija stranaca po policijskim i inim drugim vlastima; b) otkrivanje njihovih protivstija; c) usmanje njihovih fotografija; d) neizreciva komplikacija akopnena sa tim formulama koje bi u novcu koštala inostrance i u milijunima dolara.

Na upit bilo kojeg autora od tih zakonikih projekata, dobili bismo odgovor, da se jedino ide za tim, da se spriječi križarskevanje u Sjedinjene Države. Niti jedan od njih neće nam stvoreno kazati glavnu svrhu njegovog predloga.

Medjutim, radništvo ipak nebi smjelo biti toliko glupo i dati se zavesti kojekakvim frazama, ili dati se savarati kojekakvim trikovima te nasesti njihovoj politici. Radništvo treba i mora da zna, da je glavna i jedina svrha ovakvih zakonikih projekata sljedeća: 1) Jedna matematska policajska špijunaža namadkriljiva niti samim ruskim carizmom. 2) Razaranje radničkih unija i uvajanje skepatkog sistema (American Plan). 3) Smanjenje ljestvice života ispod nivo evropskog radnika. 4) Deportacija svakog radnika, koji bi imalo pokazao otpornog duha protiv ovakvih tiranikih i ropakih mjera.

Rakosmo prije, da svaki podhvat kojeg poslodavac namjeravaju u svoju korist proturiti, kite i ometavaju rasnimolnim zavajljivim frazama, samo da bih za to zadobili odobrenje liro javnosti. U tu svrhu iskoristavaju svoju štampu i druge ine institucije u pripremanju prikladne konklutture za postizavanje njihovih ciljeva.

Što mora biti naša dužnost da u ovakvim prilikama radimo i kako da branimo naše interese? Kako ćemo kao radnici najuipajnije štititi svoja prava na sija se prave toliki nastojaji?

Na prvom mjestu moramo kao jedinica bez pitanja vjeru ili političkih nazora konstituirati se u narodite organizacije ili odbore, i tako zajednički poraditi za zajedničku stvar. Prireditvati javne protestne zborove i sradavanja; obasipati zakonodavce svojim protestima; tumastiti američkim radnicima štetnost i tiraniki smisao ovakvih zakona; nastojati kod ovogodišnjih izbora za kongres izabrati što više ljudi iz radničkih redova; gdje to nemožemo, stavljati upite na građanske kandidate; što je njihovo stanovite napram registraciji stranaca, te prepa tome aktovali; končno stupati u junije i druge radničke organizacije i tako u opkolj liniji utvrđivati radnički pokret.

Možda će se naći ko i reći, da danas nema izgleda za usvajanje zakona o registraciji stranaca. Nu taj nemože nikako ustvrditi, da to neće biti sutra. Jedna poslovica veli: da svaka dolazeća pojava napred predbacuje svoju sjenu. Vremena su očajljiva i mi moramo biti na oprezu. Radništvo grada Clevelanda, sviješeno posljedica koje bi nastupile sa primjenjivanjem zakona o registraciji stranaca, učinili će sve što se u datim prilikama može i dade, da se spriječi i bez toga nesnošljiva tiranija.

U tu svrhu organiziran je Središnji odbor za obranu inostranih radnika, od sljedećih društav i organizacija: Odelek broj 14. HBZ; 21. HBZ; 22. HBZ; 47. HBZ; 99. HBZ; 337. HBZ; 579 HBZ i odelek broj 663 HBZ; odelek broj 1. SPJS, odelek broj 58 USSS, Jugos. radnički klub, Ograni međunarodne rad. obrane u Clevelandu, Collinwood u i Euclidu, O. Udruga jugos. prosvjetnog saveza, i Jugos. frakcija rad. partije Amerike.

Odbor.

Poulična železnica ubila član SNPJ.

Aurora, Ill. — John Kuhar, član društva št. 429 SNPJ, je bil 21. t. m. povožen od voza Elgin poulične železnice blizu Mooshearta, Ill. Bil je na mestu mrtev.

Pokojni Kuhar je bil rojen 15. novembra 1888 v občini Sv. Križ pri Krakem, Dolenjasko. V nednoto je pristopil 1. maja 1921.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Miners-Mills, Pa. — K. K. — Obrnite se na francosko linijo, kajti parniki plovoje iz Havra v Ameriko. Navedite datum, ko se je rojak odpeljal iz Havra in ko je dospel v New York. Pozdrav!

OPAZOVANJA

Amir v Rimu in Londonu

V blaženem srednjem ko sta v Evropi vladala. In njegov vidni premijer domače papeže, je zadnji na — če slučajno ni imel kakim protipapežem — pridobiti poglavarje divjih napol divjih ljudstev v Aziji krščanstvo s hipnoto. Povale poglavarja ali njegove posla v Rim in pred njimi opravali svoji stolci cerkvi pontifik maso. Katedrala je kar blebska in misticizma. Ako prevzelo in pridobilo tedaj je premijer nebeske narha Jehove oznanil kritično vojno.

Nekako tako je še danes mo da papež ne igra več vloge. Zamenjal ga je papež solini in angleški papa C. berlain.

V divjih hribih zapadne je je dežela Afghanistan. Je li bogve kako bogata, drbi bila že davno angleška njija kot je Indija. Toda afnistanaki hribi so strategij ker delijo Indijo od Rusije, kler je bil v Rusiji car, se ne hče brigal za te hribe; danes so tam boljševiki, se pa probriga. — Anglija.

Vladar Afghanistana je Amanullah, nekaj cowboy navaden tepec. Njegovo hribo ako in gorjčarsko ljudstvo mohamedanske vere, kar je eno. Tu ne gre za vero. Ta je zadnje čase važna oseba, tuje po Evropi od dvora do in povsod ga sprejemajo kakega Lindbergha — nam vladarji Evrope. Prišel je v in počastili so ga Mussolini in — paja para — tudi otec v Vatikanu. Mussolin bil zelo prijazen in pokazal amirju — italijansko armad mornarico.

Nato je šel amir Amam v London. Sijalen pomp! Chamberlain je vzel amirja pazduho in mu pokazal najangleškega kralja in njegov no, potem pa — bojne tanka, topove in submarine. ročila se glase, da je vse to redilo na amirja zelo močan Ni vrag!

Hočeta li Mussolini in nje prijatelj Chamberlain spremiti amirja h krščanstvu? Brigata se onadva za dana berno zapuščino Jehove. Reje, da je bil amir povabljen Evropo v svrhu spreobrnitve veri "od tega sveta." K v niti veri in morali. To je vera, tere kanoni so v kanonih, ta in bojnih letalih. . .

Zdaj poročajo, da pojde Amullah tudi v Moskvo. — Chamberlain poskrbi, da se mir zamudi v Londonu (mo ga pošlje v Ameriko), da ne de v Moskvo. Nevarnost je, bi amir videl rdečo armado, tudi naredi lahko nanj mvtis. Chamberlain pa hoče, klovn odnese iz Anglije najnejši vtis.

Amerika ima svoj Dome in Nikaragvo, ampak vropa jo še poseka. . .

NAPREDNE REVUE.

Domači prijatelj, mesečni zabavo in pouk. Druga (farska) številka tega letnika sledečo vsebino: Ivan Alton Svidenje. — Marijana Zeljeva-Kokalj: Življenje (pesem) Slavoj Bolhar: Poljub. — stav Strnja: Pust. — Matija pužic: Zimski večer (pesem) Radivoj Rehar: Pismo (pesem) — Fran Pogacnik: Ljubavni nal. — Milan Skrbinač: Oci iz ljubljanske drame. — rom sveta. — Arh. Ivan Zup Onim, ki hočejo ali morajo diti lastni krov. — Nekaj o možitvi. — Pomlajevalni bleml. — Ročna dela. — imajo pujski zvite repe. — še knjige. — Smešnice. — sebna priloga: Dr. Fran 21. nik: Solčna roža.

"Domači prijatelj" izhaja Ljubljani in stane za Amer \$1 na leto. Naslov: Domači prijatelj, Ljubljana, Sv. Petra sta 24, Jugoslavija.

